

Posudek oponenta závěrečné práce

Vedoucí závěrečné práce: prof. PhDr. Ladislav Daniel, Ph.D.

Oponent závěrečné práce: Mgr. Vendula Fremlová, Ph.D.

Autor závěrečné práce: Bc. Barbora Hájková

Obor: Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro základní školy, střední školy a základní umělecké školy – výtvarná výchova

Akademický rok: 2023/2024

Název práce: Rodina a její zobrazení v minulosti a současnosti

Obsah a cíl práce: Diplomová práce Barbory Hájkové si klade za cíl zmapovat proměny zobrazování rodiny v minulosti a současnosti. Za tímto účelem se diplomantka nejprve snaží popsat a definovat, co rodina je a jak se v průběhu času vyvíjelo a proměňovalo její pojetí. V následujících kapitolách se zaměřuje na proměny zobrazování rodiny, přičemž preferuje médium malby a částečně též fotografie. Velkou pozornost věnuje také současnému umění. Diplomová práce dále nabízí didaktické uchopení tématu rodiny, tedy praktické začlenění tohoto tématu do hodin výtvarné výchovy na druhém stupni a střední škole. Diplomantka pracovala s tématem velmi rozsáhlým, a to na mnoha úrovních – v rovině sociologicko-psychologické, rovině kulturních dějin a dějin umění, v rovině pedagogické / didaktické a v neposlední řadě v rovině vlastní autorské (umělecké) tvorby. Členění kapitol tyto roviny respektuje a logicky je provazuje.

Věcné zpracování (teoretické a metodologické zakotvení, náročnost tématu, inovativnost, přínos práce, formulace závěrů): Práce je z věcného hlediska zpracována velmi seriózně, pracuje s odkazy na literaturu z oblasti psychologie, sociologie, filosofie, dějin umění, pedagogiky, didaktiky. Diplomantka uvádí příklady uměleckých děl jak v historickém průřezu, tak velmi zajímavé příklady současného umění (toto se vztahuje i na didaktické transformace tématu rodiny). Právě díky množství aktuálních uměleckých pozic je zářející, že se diplomantka téměř nevěnuje silnému trendu v oblasti současného umění, který upozorňuje na nejrůznější podoby rodiny a rodinných svazků a na zkoumání, jak rodičovství samo ovlivňuje umění a uměleckou produkci. Například vůbec není zmíněna aktuální kniha rozhovorů *Milk and Honey* Kateřiny Olivové. Stejně tak je poněkud zvláštní, že v rámci české umělecké produkce zmiňuje diplomantka nejprve umění z období normalizace a následně rovnou skáče k projektu *Právo na lásku* uskupení Matky a otcové. (Sice je pochopitelná reflexe tématu soch ve veřejném prostoru z dob normalizace, ovšem téma rodiny najdeme v umění 70., 80. let i u mnoha jiných umělců a umělkyně neoficiální sféry.) Kromě tohoto lapsu je, domnívám se, velká škoda, že se Barbora Hájková více nevěnovala kontextu samotné výstavy *O čem mluvíme, když mluvíme o rodině* kurátorky Maro Hajrapetjan, v rámci níž byl projekt *Právo na lásku* vytvořen jako site-specific instalace. Jednak by jí důsledné prozkoumání této výstavy, k níž vyšel i katalog, nasměřovalo na další zajímavé umělce a umělkyně, kteří se věnují tématu rodiny i z dalších úhlů pohledu (M. Hašek, A. Daučíková). Ale především by se tak do diplomové práce dostal i rozměr současného kurátorství, které téma rodiny a rodičovství také intenzivně reflektuje. **Mohla by tedy diplomantka v rámci obhajoby vztáhnout téma rodiny k tvorbě Miroslava Haška, Anny Daučíkové či Kateřiny Olivové a vysvětlit, kam jejich přístupy téma rodiny posouvají a jakým způsobem fungují v současném sociokulturním prostředí?**

Autorská část (kontext českého i světového umění, reflexe vlastní tvorby, dokumentace uměleckých děl): Autorská část představuje tvorbu diplomantky, vznikající v průběhu let studií na KVV PedF UK. Práce jsou i z tohoto důvodu různorodé, každopádně trefně ilustrují uvažování B. Hájkové o tématu rodiny. V rámci obrazové dokumentace bych v popiskách uvítala dataci, ta zde zcela chybí. Podobně v rámci didaktické části zcela chybí popiska k fotografiím na s. 72.

Správnost citace a odkazů na literaturu: Citace a reference jsou uváděny dle normy.

Grafické, formální a jazykové zpracování: Práce je čtivá, až na drobné překlepy je z jazykového hlediska zpracována velmi zodpovědně.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě: Diplomovou práci doporučuji k ústní obhajobě.

Datum: 4. 1. 2024

Podpis: Mgr. Vendula Fremlová, Ph.D.